

Πνευματικὴ Οἰκοδομὴ

«Ἡ Ἀγάπη οὐδέποτε ἐκπίπτει» (Α' Κορινθ. ιγ' 8)

Καθῆκον, Νόμος, Ἀγάπη*

Ἡ ἀγάπη δὲν εἶναι ὑποχρεωμένη εἰς τίποτε,
ἐνῶ δίδει τὰ πάντα

Ἡ ἀγάπη καὶ τὰ υπόλοιπα

Ὅταν ἡ ἀγάπη κουρασθῆ ἢ κοντοστέκει, τὴν ἀντικαθιστᾷ τὸ καθῆκον.

Ὅταν τὸ καθῆκον κουρασθῆ ἢ κοντοστέκει, τὸ ἀντικαθιστᾷ ὁ νόμος.

Ἐν ὅσῳ ἡ μήτηρ φλέγεται ἐκ τῆς ἀγάπης διὰ τὸ τέκνον τῆς, πράττει περισσότερο ἀπὸ ὅ,τι τὸ καθῆκον καὶ ὁ νόμος διατάξουν.

Ὅταν ἡ ἀγάπη τῆς μητρὸς διὰ τὸ τέκνον τῆς παγώσῃ, ἡ μήτηρ πράττει μόνον τὸ καθῆκον τῆς, τ.ἔ. πράττει ὀλιγώτερον ἀπὸ ὅ,τι ἡ ἀγάπη ἤμπορεῖ καὶ περισσότερο ἀπὸ ὅ,τι διατάζει ὁ νόμος.

Ὅταν ἡ μήτηρ μισήσῃ τὸ τέκνον τῆς, πράττει μόνον τόσον ὅσον κατὰ τὸν νόμον ὑποχρεοῦται νὰ πράττῃ, τ.ἔ. ὀλιγώτερον ἀπὸ ὅ,τι ἤμπορεῖ ἡ ἀγάπη καὶ διατάζει ὁ νόμος.

Ἡ ἀγάπη ἔρχεται ἀπὸ τὸν Θεὸν διὰ τῆς ψυχῆς.

Τὸ καθῆκον ἔρχεται ἀπὸ τὴν ψυχὴν διὰ τῆς διανοίας.

Ὁ νόμος ἔρχεται ἀπὸ τὴν διάνοιαν διὰ τοῦ λόγου.

Ὅποιος ἀναγνωρίζει τοὺς νόμους ὡς τὸ σύνολον πάσης ἠθικῆς, αὐτὸς γνωρίζει μόνον τὰ ἐξώφυλλα τοῦ βιβλίου περὶ

ήθικῆς.

Όποιος ἀναγνωρίζει τὰ καθήκοντα ὡς τὸ σύνολον τῆς ἠθικῆς, αὐτὸς βλέπει καὶ διαβάζει μόνον τὰ γράμματα εἰς τὸ βιβλίον περὶ ἠθικῆς.

Καὶ ὅποιος ἀναγνωρίζει τὴν ἀγάπην ὡς τὸ σύνολον τῆς ἠθικῆς, αὐτὸς βλέπει, διαβάζει καὶ ἀναγνωρίζει τὸ πνεῦμα καὶ τὴν ζωὴν τῆς ἠθικῆς.

Επίσης, ἀπὸ τὴν ἄποψιν τὴν κοσμολογικὴν: ὅποιος ἀναγνωρίζει τοὺς νόμους τῆς φύσεως ὡς τὸ σύνολον τῆς αἰτίας τοῦ κόσμου, αὐτὸς γνωρίζει μόνον τὰ ἐξώφυλλα τοῦ βιβλίου περὶ κόσμου.

Όποιος ἀναγνωρίζει τὴν ψυχὴν ὡς τὴν πρώτην αἰτίαν τοῦ κόσμου, αὐτὸς βλέπει καὶ διαβάζει μόνον τὰ γράμματα εἰς τὸ βιβλίον περὶ κόσμου.

Καὶ ὅποιος ἀναγνωρίζει τὸν ζῶντα Θεὸν ὡς τὴν πρώτην αἰτίαν, αὐτὸς βλέπει, διαβάζει καὶ γνωρίζει τὸ πνεῦμα καὶ τὴν ζωὴν τοῦ κόσμου.

Ἡ ἀγάπη εἶναι ἐλευθέρα ἀπὸ ὅλους τοὺς νόμους καὶ τοὺς ἀνθρωπίνους καὶ τοὺς φυσικοὺς καὶ ἀνωτέρα πάντων τῶν καθηκόντων.

Μὴ γνωρίζουσα τοὺς κανόνας τοῦ νόμου οὔτε τὰ ὀνόματα τοῦ καθήκοντος, ἡ ἀγάπη τὰ ἐκπληρώνει καὶ τὰ ὑπερβαίνει, ὅπως ἡ λάμψις τοῦ ἡλίου ὑπερβαίνει τὴν ἐκ τῆς ἀντανακλάσεως λάμψιν τῶν βράχων καὶ τῶν ἀστερῶν.

* * *

Ἡ ἠθικὴ τοῦ καθήκοντος καὶ ἡ ἠθικὴ τῆς ἀγάπης

Ἡ ἠθικὴ τοῦ καθήκοντος εἶναι ἡ ἠθικὴ τοῦ δούλου καὶ τοῦ σκλάβου. Ἡ ἠθικὴ τῆς ἀγάπης εἶναι ἡ ἠθικὴ τοῦ ἀνθρώπου.

Ἡ λέξις καθῆκον εἶναι προσβολὴ πρὸς τὴν ἀγάπην.

Ἡ ἀγάπη δὲν εἶναι ὑποχρεωμένη εἰς τίποτε, ἐνῶ δίδει τὰ πάντα.

Ἡ ἄγνοια τοῦ καθήκοντος εἶναι ἡ μόνη ἄγνοια τῆς ἀγάπης.

Ἡ ἀγάπη εἶναι ἡ λέξις ἡ πρὸ τοῦ ἁμαρτήματος, τὸ καθῆκον εἶναι ἡ λέξις ἡ μετὰ τὸ ἁμάρτημα.

Ἡ ἀγάπη χαρίζει, τὸ καθῆκον χρεώνει.

Ἡ ἀγάπη ἤπλωσε τὴν σκέψιν τῆς ὑπεράνω τῶν ὀρίων τοῦ σύμπαντος· διὰ τοῦτο φαίνεται ἡ ἀγάπη ὡσὰν νὰ μὴ σκέπτε-

ται. **Τ**ὸ καθῆκον περιώρισε τὴν σκέψιν του εἰς τὰ ἀντικείμενα καὶ τὰ συμβαίνοντα· διὰ τοῦτο φαίνεται τὸ καθῆκον ὡσάν νὰ σκέπτεται.

Ἡ ἀγάπη ἤπλωσε τὴν δρᾶσιν της ὑπεράνω τῶν ὀρίων τοῦ χρόνου· διὰ τοῦτο φαίνεται ἡ ἀγάπη ὡσάν νὰ μὴ ἐργάζεται. **Τ**ὸ καθῆκον περιώρισε τὴν δρᾶσιν του εἰς τὰς ἡμέρας καὶ τὰς περιπτώσεις· διὰ τοῦτο φαίνεται τὸ καθῆκον ὡσάν νὰ ἐργάζεται.

Ἡ ἀγάπη τίθεται ὑπεράνω τῆς διαίρεσεως εἰς καλὸν καὶ κακόν. **Τ**ὸ καθῆκον εἶναι ἀκούραστος διαίρεσις τοῦ καλοῦ καὶ τοῦ κακοῦ.

Καθ' ὄν χρόνον τὸ ὕδωρ εἶναι ἀκόμη νεφέλη δὲν διαιρεῖται εἰς καθαρὸν καὶ ἀκάθαρτον. **Ὅ**ταν τὸ ὕδωρ πέσῃ εἰς λίμνας καὶ εἰς ἔλη, τότε πλέον διαιρεῖται εἰς καθαρὸν καὶ ἀκάθαρτον. **Ὅ**υτω καὶ ἡ ἀγάπη: ὅταν ἐκπέσῃ, διαιρεῖ τὰ πάντα εἰς καλὸν καὶ κακὸν καὶ ὅλα τὰ μετρεῖ διὰ τοῦ κριτηρίου τοῦ καθήκοντος.

Ἡ ἁμαρτία ἐκδιώκει τὴν ἀγάπην ἀπὸ τὴν ἰδίαν τὴν οἰκίαν της καὶ εἰσάγει τὸ καθῆκον εἰς ξένην οἰκίαν.

(*) **Ἁγίου Νικολάου Βελιμίροβιτς**, Στοχασμοὶ περὶ τοῦ καλοῦ καὶ τοῦ κακοῦ, σελ. 80, 81, 108, 109, 231, 232, ἐκδόσεις «Ἐν πλῶ» 2007. Ἐπιμέλ. ἡμετ.